

Dwudziesta edycja akcji odbędzie się w Akademickiej Przychodni Lekarskiej w niedzielę 28 września w godz. 9:00-14:00. Organizatorzy - Interdyscyplinarny Zespół Optycznych Metod Wczesnego Wykrywania Nowotworów UMK - przewidują przebadanie ok. 500 osób.

„Biała Niedziela” poświęcona problemowi nowotworów skóry, w szczególności czerniakowi, ma na celu przeprowadzenie masowych badań skóry pod kątem onkologicznie niepokojących zmian oraz zwiększenie społecznej świadomości o zagrożeniu czerniakiem: potrzebie systematycznego kontrolowania skóry i wczesnego reagowania na wystąpienie objawów.

Zgłoszenia przyjmowane są od 22 września (do wyczerpania miejsc) drogą telefoniczną (tel. 56 611 43 41 i 611 47 76), w godz. 9:00-14:00.

Niewidzialne ultrafioletowe promieniowanie Słońca jest najważniejszym, naturalnie występującym, środowiskowym czynnikiem mogącym powodować powstanie nowotworów skóry. Towarzyszy nam ono zawsze, ale szczególnie silne jest latem. Okresowe, krótkie intensywne opalanie, szczególnie jeśli związane jest z oparzeniami słonecznymi, jest bardziej szkodliwe niż ciągła ekspozycja na działanie

Słońca. Niestety, właśnie latem lubimy szczególnie wystawiać skórę na działanie Słońca. Z każdym rokiem rośnie liczba osób wyjeżdżających na wakacje do krajów południowych, w których natężenie słonecznego promieniowania ultrafioletowego jest znacznie wyższy niż w Polsce.

W wielu krajach podejmowane są inicjatywy na rzecz zwiększenia społecznej świadomości o zagrożeniach jakie niesie ekspozycja na światło słoneczne oraz o wczesnych oznakach raka skóry. Światowa Organizacja Zdrowia w ramach programu INTERSUN od ponad dwudziestu lat prowadzi specjalne badania na ten temat oraz publikuje wytyczne dotyczące działań profilaktycznych (www.who.int/uv/intersun_programme/).

W Europie programy takie prowadzone są praktycznie we wszystkich krajach przez liczne organizacje rządowe i pozarządowe. Europejski Kodeks Walki z Rakiem (wersja polska - Centrum Onkologii - Instytut, Warszawa, 2007) jednoznacznie stwierdza, że „Mieszkańcom Europy należy zalecać ograniczenie ekspozycji na promieniowanie słoneczne - zmniejszanie łącznej ekspozycji w ciągu całego życia, a w szczególności unikanie epizodów bardzo silnej ekspozycji i oparzeń słonecznych”.

Raki skóry to poważny problem zdrowotny!

- Raki skóry inne niż czerniak to najczęściej występujące na świecie nowotwory człowieka.
- Dane Światowej Organizacji Zdrowia mówią, że każdego roku na świecie od 2 do 3 milionów osób zapada na raki skóry inne niż czerniak, a u ponad 130 000 osób diagnozowany jest czerniak.
- Raki skóry inne niż czerniak rzadko są przyczyną zgonów. Jednak, przy wielkiej liczbie zachorowań, liczba zgonów powodowanych rakami skóry jest podobna do tej, jaką powoduje np. rak szyjki macicy. Ponadto, z punktu widzenia osoby chorej, zachorowanie na nowotwór zawsze stanowi duże obciążenie psychiczne, a operacyjne usunięcie raka może wiązać się ze zbędnym cierpieniem i oszpecceniem - raki te najczęściej występują w miejscach wystawianych na słońce takich jak twarz, uszy, szyja i przedramiona. Jednocześnie, z powodu skali występowania stanowią one poważne ekonomiczne obciążenie systemów opieki zdrowotnej.
- Od wielu lat obserwuje się na całym świecie dramatyczny wręcz przyrost zachorowań na czerniaka, groźny i bardzo złośliwy nowotwór, nadzwyczaj szybko tworzący przerzuty i w tym stadium praktycznie nieuleczalny.

- Współcześnie ok. 50% przypadków czerniaka odnotowuje się w populacji tzw. „młodych dorosłych” tzn. grupie pięćdziesięciolatków.
- W wielu krajach obserwuje się przewagę zachorowań u kobiet w stosunku do mężczyzn, ale w krajach o największej zachorowalności (Australia, USA) rozkład nowych zachorowań jest zbliżony dla obu płci.
- U kobiet czerniak najczęściej umiejscowiony jest na podudziu (między kolanem a kostką).
- U mężczyzn najczęstszym umiejscowieniem czerniaka jest tułów, przede wszystkim skóra pleców.
- W grupie chorych w wieku powyżej 65 lat czerniak najczęściej pojawia się u obu płci na twarzy.

Etiopatologia czerniaka jest wciąż mało poznana i nie potrafimy obecnie określić przyczyn obserwowanego szybkiego wzrostu zachorowań na tę chorobę.

Wiemy jednak, że:

- najczęściej (może nawet zawsze) rozwija się on na podłożu istniejących lub pojawiających się jako nowe, pigmentowych zmian skórnych,
- prawdopodobieństwo zachorowania jest w pewnym stopniu proporcjonalne do liczby znamion i piegów, jakie mamy na ciele,
- szczególnie ostrożne powinny być osoby o jasnej karnacji skóry i/lub jasnych włosach oraz te, u których przypadki czerniaka wystąpiły w bliższej lub dalszej rodzinie,
- prawdopodobieństwo wystąpienia czerniaka rośnie u osób, które doznały oparzeń słonecznych (szczególnie w dzieciństwie, w okresie przed dojrzewaniem), a także u tych, którzy z przyczyn zawodowych lub dla rekreacji spędzają dużo czasu na wolnym powietrzu.

Czerniak, podobnie jak inne nowotwory, jest uleczalny praktycznie prawie zawsze kiedy wykryty zostanie we wczesnym stadium. Jeśli istotnie jest to wczesne stadium, to cała kuracja sprowadza się do niewielkiego zabiegu wycięcia zmiany nowotworowej.

Warto wiedzieć, że:

- Sposoby leczenia czerniaka nie zmieniły się od ponad trzydziestu lat, a postęp w leczeniu jest związany głównie ze zwiększeniem odsetka czerniaków usuwanych we wczesnych stadiach zaawansowania.

- Możliwości leczenia w stadium zaawansowanym są ograniczone i wyniki stosowanej terapii systemowej z wykorzystaniem cytostatyków są niesatysfakcjonujące. Inne, nieco bardziej obiecujące terapie również nie zapewniają wyleczenia, a tylko nieznacznie wydłużają przeżycie pacjentów.
- Chorzy, u których wycięty czerniak był we wczesnym stadium, czyli miał grubość poniżej 1mm mają 90% szans na przeżycie bez wznowy choroby w okresie 5 lat.
- Chorzy, u których grubość czerniaka przekroczyła 3,5 mm mają zaledwie 50% szans na przeżycie bez wznowy choroby w okresie 5 lat, nawet jeśli nie mają objawów rozsiewu ogólnoustrojowego.
- Wzrost odsetka czerniaków usuwanych wcześniej, czyli gdy ich grubość nie przekracza 1 mm, jest notowany przede wszystkim w tych krajach, w których prowadzona jest intensywna edukacja społeczeństwa i personelu medycznego. W tych krajach mimo wzrostu liczby zachorowań na czerniaka, spada liczba zgonów powodowanych tym rakiem.
- O znaczeniu wczesnego wykrycia czerniaka najlepiej świadczą dane o przeżywalności pacjentów, u których zdiagnozowaną tę chorobę. W latach 2000-2002 w Polsce okres 5 lat po wykryciu czerniaka przeżywało ok. 66% kobiet i 54% mężczyzn, podczas gdy w USA, w latach 1987-1989 było to 88% pacjentów, natomiast w latach 2002-2008 już 93%.

- [Powrót](#)
- [Udostępnij na: X](#)
- [Udostępnij na: FB](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)